

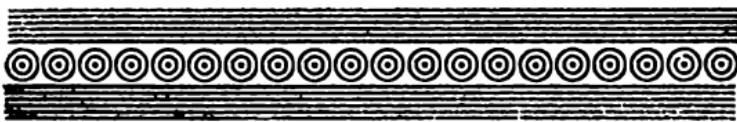

ПРОРОЦТВА

АРАБСКОІ ЦАРИЦІ

М И Х А Л Ь Д И

котру звано також Сабою

Славні Пророцтва

арабської цариці

Михальди

котру звано також Сабою.

— З МІСТ : —

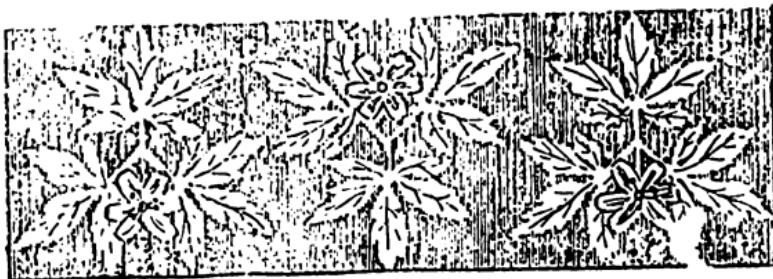
1. Про Сибіллі.
2. Про Сибіллю Михальду.
3. Про царя Соломона.
4. Тринайцять пророцтв Михальди.
5. Пророцтво Вернигори.
6. Інші пророцтва і перекази.

Друге поправлене і побільшене видане.
переклав Любомир Гарунович.
в Черемиши.

ПРАВДИВІ
ВОРОЖБИ БУДУЧНОСТИ
з місяців, з поодиноких частий
людського тіла і карт

після
найславнішых арабських,
єгипетських і француських
ворожбітів.

КІЛЬКА СЛІВ ПРО СИБІЛЛІ.

Поважані Читачі! Прогляньте ся скілько то лиха та горя розповсюдилось по сьвіті! Се хиба не з инишої причини як в наслідок гріхів. Гріхів тих ніякий чоловік не з'уміє почислити, бо се море... ще раз море... гріхів. Лініство, крадіжка, розпуста і пінянство, се гріхи на дневнім порядку, а за ними много иных найріжнородніших поповнюваних при всякій нагоді. Звісно кождому, що хто попаде в тяжкий гріх, не має супокійної совісти: вона его гризе а страх перед карою Божою огортає его серце... Що так с. сего іхто не заперечить! Господь Бог карає людей за гріхи не тільки на другім але також і на тім сьвіті, се значить ще за життя. На се можна навести богато менше або більше важних прімірів. Очевидно що нема чоловіка, котрий в життю не зблудив... але все ж таки є також такі, що не грішать так тяжко. Старинним людям, що жили ще перед приходом Ісуса Христа на сьвіті, нема що дивуватись, бо они ще нерозуміли добре, що є гріх: вони часто те, що иниї є для нас гріхом, уважали за добре діло. Але коли Ісус Христос навчив нас розріжненням добре від злого, то ми повинні не ображати Бога гріхами, бо за се стріне нас ненадійно кара.

Ми знаємо з історії народів, себто з подій цілого світу, що Господь Бог карає за гріхи не тільки людий поодиноко, але також цілі народи разом з їх князями та царями. Найліпши приміри подає нам істория жидівська, передівсім Біблія, де упоминали піду pavший народ Ізраїля до поправи та послуху законам, які Господь дав через Мойсея народови жидівському на горі Сипай.

Таких людий подібних пророкам ізраїльским мали також і поганські народи, котрі про правдивого Бога або зовсім нічо не знали або дуже мало знали і то хиба від самих жидів, які до поган відносились в загалі ворожо. Але милосердний Господь не забув на поган¹⁾), бо знов, що они колись приймуть Христа і Єго науку. Господь Бог не міг дивитись на їх темноту, як ті погани несъвідомо кланяють ся і скла дають офіри ріжним дивоощядним видуманим божищам, зробленим з каміня або дерева: Господь Бог не міг дивити ся на те, щоби ті люди кланялись і складали офіри зьвірятам, котрі Він сам для людий створив, щоби над ними панували. Тому Господь посылав їм людий мудріших а навіть таких, котрі також уміли предсказувати будучність, але не дав їм ласки такої, щоби ани уміли так докладно предсказати будучність, як то предсказували єї про роки жидівські. Ми знаємо, що деякі мудрці довкола котрих горнулись молоді люди, догадувались що нема божиц (поганських) але в тільки один правдивий Бог, котрий володіє над цілом світом і Він оден в Паном неба і землі. Імена тих учених повипен кождий собі затямити: з Греків найславніші були: Сольон, Сократ, котрпй за правду був засуджений

1]. Русини були також поганами і доперва за великого князя Володимира приняли віру Христову.

на отроенє, потім є Платон, Арістотель та інші: з Римлян був Сенека. Скілько було пророків поганьских про се не знаємо але висше згаданих мудрів не треба зачисляти до пророків. За те знаємо більше про дівиці пророкиній або як їх старинні люди називали Сибіллями. Отже Сибіллі є то саме що пророкиній, котрі мали дар предсказувати будучість, а книжки в яких они записували пророцтва називали книгами сибіллійськими. Всі Сибіллі жили ще перед Народженем Христа і провадили житє в найбільшій чистоті і в стані вільнім. Занималися справами висшими, служили правдивому Богу хотій мало про Него знали і за те одержали від Него ласку предсказувати або предсказувати будучість, а декотрі з них предсказали невиразно прихід Спасителя сьвіта. Їх пророцтва суть тому невиразні, бо они неначе через сон прочували прихід Христя. Мимо того їх пророцтва мають для нас значінє, бо они також потверджують почасти пророцтва, які сповнились.

Св. Петро Калізій так пише про Сибіллі: "Їх пророцтва мали без сумніву велике значінє у похан, але тепер, коли сповнилися обітниці Божі і зісланю Спасителя роду людского, заслугують на тим більшу віру, бо потверджують слова св. Письма. Тому не суть се байки, але старинні віродостойні пропрітва, які тепер суть добрым оружнем противих, котрі не знають пророцтва, що містяться в св. Письмі". Навіть св. Августин уживав пророцтв сибіллійських, коли навергав поган на вору Христову. А св. Отиці Церкви з пошаною згадують в своїх письмах про Сибіллі.

Найславніші Сибіллі, котрі предсказували будучість, слідуючи:

Перша Сибілля була цариця Михальда з міста Саба (в Арабії), котру називали також Сабою. Місто Сабу заснували Араби (Етіопи первісні мурини цієї країни) ще перед двома тисячами літ перед Христом. Місто се є ще до нині і називається подібно Саббеа в провінції Геджас.) Цариця того краю вибрала ся в подорож до Соломона, що пацуває в Єрусалимі. Она предсказала Соломонови богато цікавих речей.

Друга Сибілля була Лібіця, котра пророкувала так: “Прийде день, в котрім роз'яснить цар темряву: розвяже узол синагоги, а люди побачуть его між живими, бо буде Єго виховувати сьвята Дівиця, цариця народів. Він буде милосердий для народів.”

Третя була Перзіка, котра такс пророкувала:—“Се зъвір ²⁾ буде подоптаний: народить ся Дівиця а лоно єї буде для народів спасенем, а стопи єї принесуть людям користь.”

Четверта Дельфіка, що жила ще перед війною троянською (около 1.200 літ перед Христом), так сказала: “Зі сьвятої Дівиці народиться з волі Бога Пророк.”

Пята: Велледа, пророкиня з Галії (нинішньої Франції) жила за цісаря римського Веспазияна.

Шоста Ерітрея, що уродилася в Вавилонії, ³⁾ сказала такі віщи слова: “Коли люди будуть дуже грішні, прийде Син Божій, котрий прийме природне людське тіло, убогим уродить ся, а через свою смерть відчинить людям небо.”

1). В деяких книгах писано, що се була цариця африканська—але се зовсім не правда.

2). значить диявол.

3). столиця Халдеї заложена около 4.000 перед Христом.

Сема Самія, названа так від острова Самос¹⁾ на котрім пробувала. Вона говорить о Мессії: “Се прийде Мессія, який народить ся в стайни: звірі будуть Єму кланятися і говорити: Хваліт свого Мессію!”

Осьма Сибілля Вумса про котру згадується в записках поганьских съящеників. Вона мала походити з міста Куме в Італії (недалеко Риму), яке називали її пришелці Греки.

Вона прийшла до римського короля Тарквінія Гордого, котрий панував около 540 року перед Христом. Була се дуже стара невіста і мала дев'ять книжок, котрі хотіла продати королеві за якусь суму грошей. Сибілля сказала єму що ті книжки містять в собі мудрі ради та пророцтва про будучі події. Коли король не хотів купити, невіста спалила три книжки, а зостанніми шістьома прийшла знов до короля, щоби їх купив і зажадала таку саму ціну що за дев'ять. Коли король знова після хотів купити, спалила ще три книжки а за решту хотіла тільки, скілько цінила за дев'ять. В кінці купив король ті три останні книжки, в яких містилось пророцтво про Рим і ціла його будучість. В важких хвилях засягали Римляни ради з тих книжок.

Девята Сибілля Гелеспонтика так предсказувала о Ісусі Христі: “З неба гляне Господь ласкавим оком на людий і пішло їм Сина, котрий народить ся з Пречистої Діви.”

Десята Сибілля Фригія предсказала, що з Олім-

1) остров на моря егейскім, падежить до Турції.

пу¹⁾) війде Чоловік, котрий своюю смертю відкупить рід людський.

Однайцята Сибілля пророкувала о страшнім суді — але єї слів не записано.

Коли раз цісар римський іменем Сезар Август²⁾ говорив з нею, вона сказала єму зміст слів чи віршів які опісля написав св. Августин³⁾. Коли скінчила свою бесіду мало відчинитись небо а Август побачив на віттарі Пречисту Дівицю, що держала на руках свого Сина. Цісар наляканий таким явищем упав на землю і від тоді не казав своїм лизунам називати себе богом. На цім місці на памятку стоїть там в Римі церков.

Крім сих Сибіль заслугують на увагу ще дві, а іменно:

Дванайцята: Сибілля Хіміка, або Кіміка.

Тринайцята Агріппіма. Обі останні мешкали в Італії і предсказували більше невиразно народжене Спасителя: "Невидиме Сонце загостить до нас, Єго лучі правди засияють усюди, мов дерево запустить корінє і розростеть широко по съвті. З лона матері народить ся чоловік і яко Бог, а говорити буде мов який небудь хто з грішних.. Неодин поганин буде бачити Єго і Єго чуда."

В італійськім місті Льоретто є мала хата, в котрій находилась чудотворна статуя Пречистої Діви Mariї. Біля твої хати є дуже гарна церква в котрій находитися статуї дванайця Сибіль. Опісля ста-

1) Олімп се найвища гора в Греції, де після вірування Греків мали там мешкати їх боги. Тут треба розіміти, що з найвищого місця війде Бог яко чоловік.

2) Панує від 31 року перед Христом до 14 р. по Христу.

3) Отець церкви лат. і епископ з Гішю (Африка), жив від 354—430.

ту ю Богородиції перенесено також до тої церковці а довкола нї суть розміщені Сибіллі з написами і пророцтвами, які відносять до Спасителя і Пречистої Діви Марії.

Виписуємо ту кілька пророцтв, що находяться в церкві льоретанській.

Сибілля лійбійска так пророкувала: “Прийде день в котрім князь вічності освітить землю. Він всіх справедливо осудить. Святий цар, котрий є вічний буде спочивати в лоні Цариці сьвіта”.

Пророцтво Сибіллі Ерітрей звучить так: “Бачу Сина Божого, що сходить з небес. Пречиста Діва з гебрайського роду видасть Єго на сьвіт. Мати Єго буде Дівиця”.

А Сибілля Кумся сказала отсії віщи слова: “Син Божій вибере собі Пречисту Діву за матір”.

Се є найбільша почесТЬ для Сибілль, що їх пророцтва суть виписані в церкві коло того дому, в котрім мешкала Пречиста Діва Марія.

Ті відомості о Сибіллях суть цілком віродостойні, бо походять з книжок, потвердженіх через духовну власті.

Одна Сибіллі незнана по імені предсказала виразніше чим всі інші Сибіллі Народжене Спасителю навіть з близьшими поясненнями. Опа каже так: “Одна невіста з покоління жпдівського, іменем Марія, яка має мужа Йосифа, породить з Духа святого дитя, котрому дасть ім'я Ісус, а Она остане Дівицею по народженню сего дитяти як була перед Єго народженем. Дитя се буде правдивим Богом і правдивим чоловіком і Оно помирить царство земне з Царством небесним, котре є вічне. Прийде час, коли дасть ся чути з небес голос: “Се є Син мій возлюблений, того слухайте”. “За Него умерші встануть з гробу. глухі

учують, сліпі прозрять, німі промовлять. Тисячі народів наситить п'ятьма хлібами і двома рибами, вітри успокоїть одним словом бурливс море усмирить. Пророцтво ті Сибіллі находилось разом з пророцтвами інших Сибілль в Римі на Капітолю. Про відчину або місце пробування тої Сибіллі ніхто не знає. Легко мож пізнати що она говорила своє пророцтво з ласки св. Духа бо в сім пророцтвіходимо майже цілий а короткий зміст св. Евангелія.

Сибіллі не жили в однім часі і тій самій державі, але по ріжних краях і за ріжних волоцарів, се можемо пізнати з їх імен, котрі суть зараз іменами тих міст, з яких они походили. Треба зірити, що через віру в Спасителя суть в небі, тому що заховали чистоту дівиці, убожество і строгу покуту. Розумію, що мусіли вірити в Того, про котрого голосили пророчими устами.

Ту тресба застановитись над двома гадками чи Христос хотів мати проповідників о своїм народженні у всіх народів і з обох пол, се в Пророків і Сибіллі дівиці, щоб дати знати, що бажає всіх спасті і всім дати вічне жите? Друга гадка є така: Чому жиди не мали ніякої пророцтв, котрі голосили так ясно про прихід Мессії як їх пророки? На се відповідь, що если жиди не вірили своїм старцям праведним ізза своєї закаменіlosti, то як булиб они увірили словом невіст, котрі звичайно бавились пльотками та небелцями.

Коли в місті Царгороді копали якусь яму за цісаря Константина найшли в гробі якогось помершого золоту таблицю з написею: "Христос народить ся з Пр. Діви Марії і вірю в Него : за Константина і Єлени. "О сонце! знова мене побачиш!"

Кромі тих дівиць були ще між поганами мужі, які пророчим духом предсказували Народжене Христата, одного в трьох особах.

З них найславніші були: Меркурій, Трисмегіст і Гідаспіс. На них покликав ся св. Павло, коли один правдивий Бог на небі і на землі.

Климентій Александрийський¹⁾ пише в 6 книзі, що знає від людей, котрі памятають проповіді св. Апостола Павла, де часто покликав ся на книги Сибілль: "Возьміть грецькі книги, пізнайте Сибіллі, котрі також знають одного Бога. Прочитайте собі Гідаспа а найдете пророцтво про Сина Божого і Єго учениках, котрі із за Него мають понести смерть".

Також перед тим Апостоли а по їх смерті ученики навертаючи поган до правдивої віри, відсилали тих, котрі уперто не хотіли увірити в одного правдивого Бога, з книг Сибіллійських. Навіть дійшло до того, що по якімсь часі, коли Апостоли і їх ученики робили чуда, погани дивуючись, самі називали Христян Сибіллями. Про се писав Орігінес в своїх записках. Римський ціsar боячись тих письм сибіллійських а найбільше пророцтва Гідаспа, казали ті письма палити. Найбільше таких цінних пророцтв загинуло за цісаря римського Деоклесіяна. Се був найбільший скарб міста Риму, який переховувано на горі Капітолієм.

Сам Тарквіній Гордий, один з основателів римської держави, казав много пророцтв зібрати і сховати на тій горі, де они оставали старанно переховані в скрині одної съятинї аж до часів Деоклесіяна. Виравді пераз полум'я огорнуло місто Рим і згоріло

1) Св. Климентий Александрийский, отець церкви грецкої жив в другому віці по Христу.

чимало пророцтв, але все таки цїсарі дбали про се, щоби постаратись о відпис тих пророцтв. А відписи мали знатні Римляни або інші чужі народи. Сам Август висилає послів в сьвіт, щоби збиралі відписи. Тоді привезено до Риму яких тисяч віршів. Про се згадує римський письменник Тацит, опісля велив цїсар своїм поганським съященикам переглянути ті пророцтва, чи не містять они якого фалшу або помилок і зложити в двох золотом кованих скринях. Ті скрині завезено до съятиині поганського божища Аполльона а інші книги грецких і римських віщунів спалено. Про се згадує також Светоній.

Сей Светоній пише, що цїсар Август почитав найбільше божища поганського Аполльона і вибудував в его честь съятииню біля своїї величавої палати. Коли по кількох літах свого панування цїсар питався через одного поганського съященика того божка про будучність. Божище мало сказати через того жерця такі слова : Дитя жидівське, котре панує над цілим съвітом земним і небесним велить мені віддатись від вівтаря, який ти мені вибудував і вернутись у пекло“. Очевидно що се в такий переказ. Потім цїсар не питав ніколи того божища про будучність.

ПРИЇЗД ЦАРИЦІ МИХАЛЬДИ ДО СОЛОМОНА.

Цариця Михальда котру зовуть також Сабою, пановала на тисяч літ перед народженем Христом в місті Саби, положенім в полуднево східній країні нинішньої Арабії. Задля своєї второпisності та мудрости розширила она своє пановане в короткім часі на сусідні і сумежні краї, які тоді належали до найбогатших країв сьвіта. Треба знати, що місто Саба засновали предки Арабів і воно нині зовесь Шеба-Мареб, а країну, в котрій воно лежить називають нині Араби, Емен¹⁾.

Не можемо подати докладно літ панування тої цариці, хиба тілько в приближенню, бо знаємо, що вона приїздила до царя єрусалимського Соломона — отже скажемо, що менше більше жила вона в тім часі, що і Соломон²⁾.

До тої цариці Михальди доходили часто вісти про мудрого і справедливого царя Соломона, що якраз в тім часі панував в Єрусалимі. Тому і вона рішилась піти до Єрусалиму, щоб послухати его мудриців та добрих рад, по які заходили до него часто навіть чужинці. До такоїдалекої подорожі треба було приготуватись добре, бо від міста Саба до Єрусалиму, котре від него віддалене на 500 миль, супроти браку доріг та інших перешкод, годі було тоді так легко як нині дістатись. Цариця приготувалась до тої подорожі як слід. взяла зі собою

1) Було там ще інше в старині місто Саба заложене Етіонами. Воно лежить в провінції Емен, чле Геджас і Арабії нині зовуть его Сабба.

2) Соломон син Давида і Ветхаві яко цар ізраїльський панував від р. 1016 до р. 976 перед Христом (літа перед Христом чи слідь ся позад).

численну дружину жовнірів, дворяни і невільників та величезні скарби в золоті, сріблі та дорогоцінних каменях. З тими скарбами¹⁾ пустилась в дорогу в здовж побережжа Червоного Моря на захід до Єрусалиму. Подорож тревала около три місяці. А се тому, що Арабія²⁾ се край подекуди скалистий, а до того яко край полудневий, панує там більшу частину року незносима спека і горячі вітри або з півдня або з арабської пустині.

Коли цариця Михальда наближалась до Єрусалиму, зисіла зі свого золотом прикрашеного воза о двох колесах і пішла бoso до потока Кедрон недалеко гори так званої "Оливна"³⁾. Станула над берегом потока та задумалась. На березі лежало дерево, що служило за кладку, щоб перейти на другий беріг, Цариця поклонилася єму, поцілувала дерево і не пішла по нім на другій беріг, лише в брід. Своїй дружині казала задержатись там, де висіла з воза. Станувши на дригім боці потока, упала на землю, лежала довший час хрестом і молилася горячо.— Опісля встала і заливаючись ревними слізами про мовила: Здоровлю тебе Єрусалимс, бо станеш колись місцем святим. Опісля пішла дальше через браму міста Єрусалим до палати Соломона. Соломон приняв царицю величаво і гостинно, розмавляв з нею довго про ріжні справи, давав їй богати наук і мудрих рад і вона не могла надивуватись єго мудрості. Найбільше давав він єї ради, як має судити своїх підданих, бо треба знати, що Соломон був най

1) Переказ подає на кілька десять кошиць золота, крім великої скількості дорогих каменів.

2) Арабія, край замешкалий Арабами лежить на всхід від Єрусалиму.

3) правдоподібно на тій горі росла велика скількість оливного дерева.

ліпший судия. Цариця пізнавши его мудрість, так до него промовила: "Царю ізральського народу! Ні-який могучий володар тебе не переможе, бо ти і твій народ вірить в правдивого Бога, і Він винес тобе на сей престол!"

Відтак поклонилася єму і просила приняти скарби, які яму в дарі превезла. Слуги отворили скрині зі скарбами. Переказ каже, що мало бути там кілька десять копиць цирого золота і срібла, крім того інших дорогих каменів. між ними перли, та много рідкого зія, ростки а між ними бальсам і кадило.

Цар Соломон рівно ж обдарував щедро царицю Михальду своїми скарбами.

Цариця Михальда або як її називав Соломон, Саба, пачитала Бога і молилася до Него щиро мимо того, що була поганкою з роду. За те Бог дав їй ласку предсказувати будучість.

Переказ про царицю Михальду і її стрічу зі Соломоном живе до нині між арабським народом.

По цій лишилося нам трохи пророцтв, які відносяться ся до часів, коли мав прийти Мессея, а також і маємо деякі пророцтва про події у цілім світі. Старинні люди зібрали ті пророцтва і поділили їх на тринацять пророцтв.

Перше пророцтво.

Цариця Михальда або як її називають Саба, тому що походила з міста Саба в півднево-східній Арабії, розмовляла через кілька днів зі Соломоном про ріжні справи, які дотичали лише єї держави, підданих та про її родину, з якої вона походила. Серед тієї розмови цар Соломон пізнав що у неї є що аби яка мудрість і що жите своє провадить вона

чесно та невибигливо. Пізнав також що Михальда посідає не правду дар предсказувати будучність, тому просив її, щоби предсказала єму будучність народу ізральского.

На те Сибілля Михальда сказала: “Царю! Ти є славний а не менше слвнє їмѧ твого народу, знай добре, що за твоїх наслідників твое царство розпадеться. Буде се кара за те, що люди твої не будуть памятати на заповіди, які Бог передав Мойсееви. На твої землі наїде цар, знищить храм Божий а люде заберє в неволю“. На сї слова Сибіллі Соломон налякав ся. Не сподівав ся Соломон такого пророцтва почути від неї, бо думав, що його царство є так сильне, що ніхто його не знищить. Сибілля розкала єму як буде той ворог господарувати в Єрусалимі, як забравши Ізраїльян до неволі, забере зі собою до свого міста, де тяжко буде працювати. Даліше, Сибілля каже так: “Твій нарід покасє ся і верне з неволі, але верне до давній ізгоди і до давніх гріхів’. По сих словах чоло Соломона розяснилось але гадка про неволю не давала єму супокою. Опісля мо вчав довго пригиблений так сумним пророцтвом. Видячи се Михальда, потішала Соломона і радила єму, щоби заздалегіть старав ся помирити нарід з Богом. Опісля Соломон встав, наблизив ся до свого гостя і спитав: “Царице, чи тоді буде може страшний суд?” — “Ні, каже, Михальда, не буде страшний суд— я предчуваю лише, що се кара Божа”.

Потім розказувала вона богато інших цікавих річей а Соломон подивляв її мудрість і хотічи відвдячитись її за те, що була так ласкавою єго відвідати. питав ся Сибіллі, що бажає вона собі за ті відвідини. На те Михальда так відповіла: “Великий царю Ізраїлевий! Я прибула сюди задля твоїх рад

та мудрости і пізнати твого Бога, що тебе нею обдавав". Соломон справді давав їй много добрих і мудрих рад, передовсім яко справедливий судия, учив єї судити розбішак, які непокоїли край Михальди.

Опісля почув Соломон від неї пророцтво, що на сьвіт народить ся якийсь "незвичайний" чоловік, що вибавить народ з неволі і умре на кресті і що крест буде витесаний з дерева, яке слизить тепер за кладку на потоці Кедрон біля Єрусалиму. Се дерево вороги найдуть глибоко в намулі того потока. Соломон зрозумів хто сей "незвичайний чоловік", зінав що вона має на гадці Мессію, пр котрого тоді голосили пророки. Тому Ізраїльтяни думали, що Месія вибавить їх з неволі, від ярма чужого царя а не від гріхів. Однак час приходу Мессії не предсказала докладно, як то предсказували правдиві пророки ізраїльські.

Була вже досить пізна ніч а Михальда умучена віддійшла до своїх кімнат, де запровадила єї жінка Соломона зі службою.

Соломон відмовивши вечірню молитву, мимо утоми, не міг заснути, лише довго а довго роздумував над будучностю свого царства і над неволею, яку предсказала Сибілля. Се пророцтво було справді для него загадкою.

Друге пророцтво.

Ниншого дня прийшла Сибіллі Міхальда знова до Соломонавих кімнат і на єго просьбу розказувала єму про се, чи нарід жидівский (ізраїльский) поправить ся і чи поверне до згоди.

Сибілля предсказала Соломонови таке: "Слав-

ний царю ізраїлевий! Шід час твого володіння твій на-
рід зазнає гаразду але змінить ся усе задля незго-
ди, ненависті до своїх та інших гріхів". Михаль-
да дречуваючи судьбу Соломонового царства, про-
сила цамого Соломона, щоби упоминав нарід, а на-
рід щоби упоминав знова своїх синів і дочок, що-
би жили в згоді, бо се їх не згубить а Бог у всім по-
може, наділить нарід ізраїлевий силою і мудро-
стю. Опісля предсказала Сибілля, що якщо нарід
ізраїльський не поправить ся, постигне їх страшна
кара. Сибілля Михальда предсказала таке: "Царі
будуть взаємно відбирати собі твою землю і так буде
царю Соломоне! На заході якийсь заморський во-
ладар заложить могуче царство, якого границі будуть
сягати по твій край, збурить опісля Єрусалим
і твій храм, який тепер будуеш на хвалу Божу".

Таке пророцтво пригнобило Соломона, встав зі свого трону, спустивши голову ходив по кімнаті і бив ся в груди. Ба навіть видав розказ, щоби тепер єго майстри та робітники заперестали будову съятині і дав ім час на відпочинок супроти того, що тоді таки справді надходили дни Пасхи. Але навіть по Пасці Соломон довший час не казав розпочинати дальшої роботи, якраз була се причина у тім, що цариця Михальда предсказала єму страшну судьбу тої съятині. Алс Сибілля просила єго, щоби не гриз ся тим а радше нехай благає Бога, щоби навернув єго людий до поправи і простив ім гріхи. Цар Соломон справді послухав Сибіллі. Опісля помолив ся Господу і вернув знова до розмови зі своїм гостем, бо дуже зацікавили єго слова Михальди про "незучайногого чоловіка".

Соломон догадав ся, що она має певно на думці Мессію, про котрого згадувала вже в першім про-

роцтві. І справді зійшла на розмову про Мессію. Соломон між іншими річами довідався, що Мессія оголосить нову науки і тому питався єї: "Царице! чи науку Мессії приймуть люди чи ні?" — "Так — відповіла вона — приймуть єї усі люди сьвіта чи скорше се стане чи пізнійшо, але так буде". Потім Соломон сказав таке: "Боюсь, щоби Він (Мессія) не бунтував своєю наукою людей!" — Ні, каже Михальда, будуть навіть чуда!" Соломон другий питався чи се будуть такі самі чуда які Бог ділав за часів Мойсея, коли народ Ізайяльський виходив з Єгипту. В десять заповідях Божих називав Бог Єгипет "домом роботи" або "домом і неволі".

У тім пророцтві згадала Сибілля також про чуда. Що се були за чуда про се кождий знає, що Мессія, себто Ісус Христос і Єго ученики робили чуда, уздоровляли хорих, сліпих, виганяли злих духів, та інше. Рівно ж діялись чуда, коли Ісус Христос умер на кресті. Тоді сонце померкло, камінє розпалось, мерці повиходили з гробів, а завіса в єрусалимській синячинії роздерлась на двоє. Жовнірі римські і Жиди налякалися і мовччи утікали з Голгофти до міста буючись в груди.

Трете пророцтво.

Заким віщунка Михальда почала предсказувати будучість, просила Соломона, щоби він приклікав кого зі своїх дворян, а той записував єї віщи слова. Віщунка предчувала, що Соломон єї слова буде записувати. Було се рано, коли сонце зійшло вже досить високо. Соломон і Михальда усіли на підвішені камени, застелені золотою тканиною а дворянин, що мав записувати віщи слова цариці Ми-

хальди, взяв папірус¹⁾ та гусяче перо і писав на коліні. Се було не в кімнаті, але в притворі²⁾ біля сходів що вели до кімнат Соломонової палати. Цариця Міхальда встала, звернулась в сторону де стояла съятиня ерусалимська, ще зовсім невичічена, помолилася Богу ізраїльському і усіла знова на камени. По хвилі лице Сибіллі, звернене на всхід, сильно заяснило а она сама почала трястись на цілім тілі. Здивований тим Соломон налякався і провівши до неї: "Що се значить, царице, що твое лиця ясностю подібне до сонця?" А она на се спокійно відповіла: "Царю ізраїлевий! Много будучих речей тобі предсказалам, але і много нових маю тобі ще сказати. Скажу тобі про ріжні народи та їх царів, які будуть мандрувати по съвіті. Одні народи прийдуть зі всходу, за ними потягнуть другі, одні других виженуть з їх країв, бо буде їм тісно". Потім розказувала як ті народи добровільно не схотять уступити і се буде причиною страшних воєн опісля знова—як побідники будуть мстити ся немилосерно над поконаними. Ті поконані і прогнані підуть в ліси, багна та інші неурожайні місця, там де навіть перед тим ніколи нога людска не ступала, ліси викорчать, багна осушать а інші неврожайні місця управлять, та в той спосіб поволи будуть поселити ся на тих місцях та будувати хати. Потім ті народи не будуть жити в згоді а вічно будуть зі собою воювати та допускатись страшних вчинків.— Неодин опустить своє хазяйство та рідню і кине кошу або плуг у полі і помандрує на війну, бо там менше праці а за те велика добича. Жінки замість

1). се в ростині в Єгипті, на єї листях старинні люди писали.

2). се в сіні з ганком.

шильнувати хазяйства, будуть продумувати над розкошами і гарнізми уборами та для своїх користей будуть намовляти мужів до поганих вчинків. Але колись сему буде конець, бо прийде сам Бог! Люди будуть слухати його науки з цікавости, опісля коли почують правду, будуть її встидати ся. І се буде при чиною ненависті до Бога. Гріх знова возьме верх а встиду зовсім не буде. За ті гріхи, Господь покарє одну трету частину людей нечайною смертію. У тім місці Соломон, зацікавлений пророцтвом, перервав мову Михальди і спитав в якім часі кара Божа постигне людей? Віщунка не могла докладно означити час, бо сеї ласки Бог єї ще не дав. Потім розказувала віщунка про деяких поган, як они приймуть нову науку (це є науку Христа) і увірять в правдивого Бога, і також як їм інші погани будуть завидувати ласк, змушувати кланятися божищам поганським і переслідувати.

Четверте пророцтво.

У тім пророцтві розказувала Михальда про ріжніх царів та цариць, що тоді панували в Африці і в Індіях. Михальда сказала, що від народження Мессії не будуть так часто панувати в тих краях цариці і княгині, але князі і царі. Які ті царі і князі будуть, цариця Михальда про се не згадує.

Сибілля се пророцтво почала такими словами: "Серце людське наповнить ся фалшом, облудою та брехною: місто доброго слова почується проклін. Поганство, яке довкруги тебе, царю Соломоне панує, розійдеся ся мов мрака, настане ясність".

Про се кождий добре знає що в старині, се знаєть в часах перед Христом, усі народи сьвіта бу-

ли поганами, тілько одні Ізраїльтяни (Жиди) вірили в і правдивого Бога.

Потім Сибілля розмовляючи зі Соломоном розказувала єму про визнавців Мессії, себто про Християн (якто ми нині називаємо ся). Вона розказувада, як віра Мессії дістанеться до поган, котрі будуть єї приймати охотно. І так промовила: “Прийде сильний цар, вложить собі корону і многих проповідників”. Се пророцтво зацікавило Соломона, бо він думав, що се певно прийде той цар і забере єго царство і ізраїльских пророків. Але Михальда потішала Соломона, що се буде якийсь цар ізза моря і він сюди не прийде. Соломон на ті слова успокоїв ся. “Царю ізраїльський, я бажалаби, щоби ти жив у тім часі, много нових річей ти видівби. Ти видівби може самого Мессію.

Пяте пророцтво.

Не треба думати, що цариця Михальда предсказувала Соломонови будучність все одним тягом, або що дня інше пророкувала. Се ні! Вона розмовляла зі Соломоном про різні буденні справи, але коли при тій нагоді Соломон її поспітив, щоби єму предсказала будучність в якійсь справі, то она єму предсказала, розуміє ся, що лиш те предсказувала, що єї від Всевишнього було дане.— Сибілля часто повторяла одно і те саме пророцтво кілька разів, але на те, щоби впевнити Соломона, що она говорить правду. Вони розмовляли також про справи домашні, передівсім тоді, коли при тім була жінка Соломона. Нераз повторяла она при інших пророцтвах ті слова: “Повстане син проти батька, брат проти брата, духовні против сьвітських і сьвітські против ду-

ховеньства". При інших знова пророцтвах предсказувала таке: "Вагу справедливості сфащують а кару подарують, бо не буде нї справедливости нї кари між людьми". Коли згадувала про молодих людей повторяла таке: "Гріх і злий примір возьмє верх, бо сорому і встиду завсім ис буде. Жінки покинуть мужів, мужі жінки, доночки свої матери і віддадуть ся поганому житю".

Опісля давала Соломонови примір що поправне і богобоязливе жите приносить здоровле і багатства, бо сама земля має в собі великі скарби, котрі треба добувати і працювати, щоби їх добути.

Сіблля розказувала також, що ріжні народи сьвіта будуть займатись ріжними працями, одні будуть займатись більше наукою, другі промислом, інші купецтвом а інші рільництвом і таке інше.

Цариця Михальда предсказувала також війни, котрі будуть народи провадити не тільки на землі, але і на мори і у воздусі. Які були слова того пророцтва сего не мож було розсліпити, се тільки хиба треба догадуватись з того, що розказуючи про якісь війну сказала так: будуть битись як два вірли". А що вірли бути ся у воздусі, отже з того вночімо, що може і люди будуть так битись у воздусі.

Потім зійшла розмова на сусідний народ Філістимів, котрий все нападав на землю Соломона і нищив єї забираючи все, що міг. Але Соломон зробив тим нападам конець і в кількох війнах їх розбив зівсім а край їх прилучив до Палестини.

В кінці зійшла розмова на Фенікійців, котрих спроваджував сюди до будови святині єрусалимської, бо они були добрими майстрами. Вони вирадляли гарні посудини зі золота або срібла, ткали по-лотно і гарно єго фарбували на червоно. А фарбу

робили зі слимавік, котрі збиралі на березі моря. Ті слимаки видіяли зі себе теч червоної краски. За слідом Єгиптиянини почали виробляти шкло. Фенікійці на північний захід від Палестини були поганами і почитали божища Мольоха.

Шесте пророцтво.

Кілька днів пізніше в умовленім часі прийшла цариця Михальда знов до Соломона і розказувала єму про справи домашні. Передовсім радилася вона Соломону, як має карати деяких злочинів, котрі нещокоть спокійних людей, іх граблять з майна та убивають. Соломон давав їй мудрі ради і наказував їй, щоби во́ча вибрала собі з добірних жовнірів прибічну сторожу, бо розбишки впадуть також до єї палати (в місті Саба) і могутъ легко єї вбити а дорогі річи забрати, бо служба котрою она окружася зовсім невистарчав, еслиби до єї палати впало кількасот людей. Потім зійшла розмова про жовнірів. Ту просив цар Соломон, щоби Михальда єму сказала дещо про будучі річи. Сибілля почала так: "Славний і мудрий царя! Я бачу у тебе, що твою палату стережуть сильні та хоробрі жовнірі, але за кілька сот або за кілька тисяч літ будуть жовнірі зовсім інакше воювати та інакше убирати ся". І розказувала що жовнірські мечі будуть довші, також списи а жовнірі убирались в желізо. "Таких жовнірів побачить твоя земля"— сказала Михальда, — вони будуть воювати з ворогами самого Бога". Потім розказувала, які труди і небезпеки будуть грозити побошним воякам. "В вінци вони здобудуть твое царство, по котрім ходити буде сам Бог", таке пред сказувала Сибілля, бо знала про прихід Мессії"Але

щож? каже Михальда — самі жовнірі будуть у не-
згоді, скористають вороги і проженуть окутих же-
лізом“. Потім розказувала Михальда, що недалеко Є-
русалиму виросте величезний дуб: на сю сумну по-
дію, що війско Бога проженуть вороги, дуб зісохне,
а випустить зелене листя доперва тоді, коли на зе-
млі царя Соломона появить ся войовник зі сильним
війском і коли він повісить свій шелом і меч на га-
лузь дуба і буде слухати і молитись до правдивого
Бога.

Коли незгода та нийші гріхи будуть причиною,
що похід у той край Божий не поведе ся, тоді воро-
ги будуть мститись в страшний спосіб над прибу-
ваючим ту війском, одних велять убити мечем, дру-
гих укамінувати, іншим велять обтяті руки і но-
ги і пустять на волю, а що красних і ліпших забе-
рутъ до себе на службу яко невільників. Сибілля
мовила, що буде кара за гріхи і за те, що прийшов-
ши до съвятих місц, де учив сам Бог они не поша-
нували тих місць. За те земля прийме чужих, бо не
може носити на собі незгідливих і розпустних жов-
нірів. Так сумно покінчать ся походи і борби. По-
тім звернула до Соломона з тими словами: “Соломо-
не! я башалаби, щоби ти жив у тім часі, ти міг їх
погодити і поєднати. Знай, царю, що так покарає
Бог незгідливих”. Потім оповідала таке: “Настане
велика дорожня, народи будуть терпіти недостачу
поживи, поля будуть знищенні і опустілі а в слід за
тим розширять ся пошести і хороби. По лісах і де-
брах намножить ся множество опришків та розбі-
шак, які до решти облуплять людий з майна. Настануть
кроваві війни і домашні борби поки не прийде
могичий володар і не положить тому кінець. Він за-
панує над просторим краєм, збере много-війска,

щоби забезпечити в краю супокій. Він увільнить людий з підданства і панщини, відмірить поле, а пам'ять его по вік в серцях людей остане незатерта. Духовенство буде більше дбати про добро своїх душ і немішати ся в справи, котрі до них не належать.

Семе пророцтво.

У тім пророцтві згадає Сибілля Михальда про гріхи людські. Ті гріхи називає она знаками гріховними. В ті гріхи попадати будуть богаті і убогі. Ті знаки гріховні після єї пророчих слів підуть меньше більше в такім порядку:

Перший знак: Люди не пошанують съяят. Если не будуть в съята займатись тяжкими роботами, то час призначений на супочинок, молитву, служанє Служби Божої та науки Христової, проведуть на піяньстві і розпустних забавах у коршмах.

Другий знак: За молоді хлопці забажають вчасно женитись з надто молодими дівчатами, котрі їх до того будуть намовляти, подібно як Ева намовляла Адама до гріха в раю.

Третій знак: муж і жінка не будуть жити зі собою в згоді, зломлять присягу вірности і будуть жити з чужими.

Четвертий знак: Люди безчинні і марнотравні продумувати будуть над ріжними неприличними та поганими забавами або видовищами.

Пятий знак: Найдутъ ся такі, котрі мало возьмуть собі до серця науки і закон Божий а повірять всяким чарам та забобонам, через що ще більше попадуть в гріх.

Шостий знак: Безбожникам за мало буде гріх. Они заберуть сї до поганих вчинків, до злодійств і убійств.

Семий знак: Одні других будуть намовляти до фалшивої присяги, бо самі фалшиво будуть присягати.

Осьмий знак: Сусід сусідови зоре межу, заоре поле, або худобу пожене на єго лан.

Девятий знак: Лихва страшно розповсюднить ся. Один другого не пощадить, не говорю чужого, але брат брата а так цамо батько свого сина.

Десятий знак: В пості відбуватись будуть забави, танці серед вузики і піяньства.

Однайцятий знак: Фалшиві купці намовляти будуть продавати поле і хату, щоб при тім заробити, а продаючих оставити на роздорожу жебраками, коли прогайнуть гроши.

Дванайцятий знак: Гордість, гнів і ліниство стане поперед всяких гріхів та поганих вчинків.

Тринайцятий знак: Піддані не будуть шанувати своїх зверхників, настоятелів духовних і сівітських так, як діти своїх батьків і матерій:

За ті гріхи, царю, Бог тяжко покарає парід і гірко прийдеться єму із за них терпіти.

Осьме пророцтво.

В тім пророцтві як також і в слідуючих пророцтвах предсказувала Сибілля Соломонови про ріжні нещастия та кари за гріхи непоправних людей. Часто навіть повтаряє она деякі пророцтва важнійші, а робить се тому, щоби вневинити Соломона, що они сповнять ся.

В тім пророцтві розказує віщунка ще про домаш-

ні борби між Ізраїтянами та про бунти проти самого царя Соломона за його розпусту та над'ужитя.

Віщунка відкрила Соломонови, єго найбільшу тайну, іменно, що він бере собі за жінки поганки і марнує для них богато золота.

Соломон почувши такі слова від Михальди, дуже здивував ся, бо про ту тайну не знав ніхто з его близьких своїків, тільки єму найближча служба, а він сего нікому не говорив. Але почувши від неї ті слова, подумав собі, що ніхто інший словами Михальди не керує, тільки Господь Бог. Такі здогади снувались в голові Соломона. Тоді він подумав собі: дав мені Господь мудрість, але бачу, що мудрість Господа моого єсть незмірна і бездонна!

Завстидав ся Соломон перед царицею Михальдою, вдізвалась у нім совість і він признав ся до гріхів. Віщунка бачила, що Соломон завстидав ся, промовила до него так: "Не знаю Соломоне, яке маєш серце для Господа і сама не знаю чому я тобі таку судьбу віщую. Відкрий сам своє серце перед Богом і проси о милосердії, бо не знаю які кари могутъ тебе стрінути".

Опісля розповідали собі про ріжні нещастя та кари Божі. При тій спосібності розказав Соломон Михальді про страшну судьбу двох міст Содома і Гомора, які Господь Бог покараав за їх тяжкі гріхи, передовсім за їх розпусту.

Одного разу сидів наш праотець Авраам 1) в саме полуднє біля свого шатра²⁾ у тіні дерева. Нараз побачив здалека трьох мужів, що ішли прямо до него. Авраам зірвав ся, вибіг ім на зустріч, поклонив ся і просив їх, щоби загостили до єго ша-

1). Авраам жив на 2 тисячі літ перед Христом. 2) назет.

тра. "Відпічніть собі, каже Авраам, ту під деревом, я принесу води, умію ваші ноги і принесу трохи хліба та іншої поживи". І так зробив. Коли всі три мужі наїли ся і відходили, тоді найзначніший з них пращаючи Авраама сказав: "Коли буду за рік вертати, я зайду знов до тебе: тогди жінка твоя Сара уродить сина". По тих словах пізнав, що той муж був сам Бог, а два другі ангели.

Коли Авраам відпроваджував тих трьох подорожніх дорогою до Содоми, тоді Господь рек: "Гріхи Содома і Гомора стали ся дуже тяжкими і кличуть до мене о пімсту". Авраам на ті слова перелякав ся і станув на хвилю, бо він дуже любив своїх близніх, хотій були грішні. Потім зближв ся до Господа, сказав: "Господи чи погубиш праведного з безбожними? Коли буде 50 праведних в Содомі, чи не простиш місту задля них?" I рек Господь до него: "Коли найду в Содомі 50 праведних, відпущу все-му місту задля них". Авраам знов відозвав ся до Господа: "Коли я почав говорити з Господом моїм, то буду дальнє говорити хоть я порох і попіл. А коли булоби праведних менше о 5, чи і тоді погубиш місто?" Господь відповідаючи Авраамови сказав: "Не затрачу, коли там знайде ся лише 45 праведних". Потім просив Авраам Господа, щоби пощадив місто задля 40 праведних і менше, аж зійшов до 10 праведних, а Господ єму каже: "Коли там знайду і 10 праведних, не затрачу міста задля них". Господь пішов дальнє, а Авраам вернув до свого шатра.

Але ані десять праведних не нашло ся в Содомі. Тому ті два Ангели, що були з Господом пішли до Содома, до праведного Лота і сказали до него: "Виведи всіх своїх з міста того, бо ми загладимо се

місто". Вийшов отже Лот і тої самої ночі говорив з мужами, котрі мали взяти его доньки за жени та казав їм: "Встаньте і вийдіть з міста сего, бо Господь погубить місто наше". Але они не вірили, думаючи, що Лот жартує. Коли настав ранок, ангели наставали на Лота, і мовили: "Встань, возьми жінку і дві доньки, щоби і ви не загинули в тім місті". А коли Лот зволікав, взяли его жену і дві доньки за руки і вивели за місто, та упоминали їх щоби не оглядали ся за себе, тілько чим скорше спасали ся. Сонце вже зійшло а Лот з поспіхом прийшов близько міста Сигор. Небавом потім того дня спустив Господь з неба огонь і сірку на міста Содома і Гомор і спалились оба міста, а ціла довкруга околиця і безбожні люди тих міст, спалили ся на попіл. А жінка Лота, котра з цікавости оглянула ся за себе, перемінилась за кару в стовп соли.

Тепер на тім місци, де стояли міста Содом і Гоморе, в море, котре чути з далека сіркою і смірд наповняє наоколо воздух так, що ані в нім ані коло него не може жити ніяка риба, ані звір'я. Навіть птахи дусять ся коли перелітають понад море і падають в море.

Бачимо як страшно покарав Господь Бог безбожних людей.

І тепер ще Господь Бог карає грішників зсилаючи на них часто гради, тучі та довгі дощі, через що повстають повені, заливають поля і хати. Не раз поривають ріки зі собою цілі хазяйства з цілим добром. Але не обійдеться і без жертв людських. Неодин находить серед ночі несподівано смерть, бо розбурхана вода не щадить нікого, не щадить непоправних грішників. А коли прийде нещасть доперша тоді кланяють і благають Всевишнього о поміч.

Девяте пророцтво.

Вже проминуло майже чотири місяці, як бавила Михальда у царя Соломона в Єрусалимі. Він охотно слухав її пророцтв, подивляв єї побожність і мудрість. Не було дня, щоби цар Соломон не довідався дещо про будучість його народу та про прихід Мессії. Декотрі пророцтва сї не суть зовсім добре зрозумілі однак, але думаємо, що з часом ті неясні місця дадуть ся вияснити.

Між іншими Соломон довідався, як ріжно буде Господь Бог карати людий за гріхи, Михальда відкрила єму ту тайну о землетрясенню та вибуху вульканів, або якто інакше називають, огнених гір, і що се не поганські божища а праведний Бог карає людий за гріхи бо тільки одному, правдивому Богу, підлягає всяке сотворінє і кожда річ.

Сіблія Михальда так каже до Соломона: “Чи знаєш царю, що земля задля тягару гріхів сьвіта того буде рівнож трястись, споганена іневинною кровію не стерпить того, щоби на собі носити убийників, переслідувачів та інших беззаконників і їм подібних, бо она (земля) есть сотворена для людий, хотяй мертвя, щоби бути так чистою перед Створителем, якою була вона в часі сотвореня. І ту дасть ся чути стукіт та лоскіт, який добуваючись з під землї знищить усе, що на ній“.

Соломи і присутні єго деякі дворяни не розуміли сего пророцтва Михальди. Однак подія, що єї сповнились, записана є в історії.

Десяте пророцтво.

Пророцтва цариці Михальди заняли дуже Соломона, тому він їх слухав уважно а навіть казав де-

котрі записувати. Коли одного дня цариця умучилась, видячи се Соломон, просив єї, щоби відпочила та занехала розказувати. Опісля приклікав Соломон свої жінки. Они прибули та приказали слугам принести овочів та вина, щоби гостя покріпити. — Усі помолившись Господу Богу, весело балакали про ріжні справи. Було се під вечер. Соломи розказував Михальді про будову храму Божого та про будову своєї палати. Віщунка не могла начудуватись прегарній палаті. Палата була побудована з мраморного та ґранітового каменя, спровадженого з Єгипту та Лібії. Коли на небосклоні показались зівізди розійшлись всі до своїх комнат на спочинок.

Другого дня розповідала віщунка, про повені та дощі. Скілько то збіжа та сіножат знищить ся, скілько то шкоди нароблять бурі та гради. Як цілі загороди з худобою серед ночі попливі несподівано заскочені повинею. Люди не будуть знати що мають ратувати чи себе чи худобу. Безрадні падуть на коліна і будуть просити Бога свого о милосердіє, будуть каяти ся за свої гріхи, якими Єго образили. Але запізно удаватись з проосьбою, коли нещастє перед очима. В тім часі, як розповідала Сибілля настане голод між людьми а зарази між худобою. Сибілля сказала так: "Повені збільшать, як збільшать гріхи людські. Серед жинів будуть гинути (розуміється люди) і мало хто їх докінчить (розуміється що жинів).

Пророцтва Михальди сповняють ся, а передівсім найбільші повени мали бути перед 500 літами (це значить на 1400 літ по Народженню Христовім). Це знаємо з записок, а потім другі великі повени стрінгули нас тому 200 літ. При тій спосібності розказав Соломон Михальді про потоп сьвіта, як тяжко покарав Бог людей за їх гріхи.

Однайцяте пророцтво.

В посередніх пророцтвах довідав ся Соломон много про будучність свою, свого царства та про будучність інших царів чи народів. Сибілля розказувала єму, що ті царі, що спустошать єго царство, самі також не будуть довго жити і що їх царство також розпадеться. Бо так пізнійше справді сталося, бо царство вавилонське, грецьке, перське, римське і інші справді розпались а на їх місце повстали інші. Се кождий добре розуміє, що якби Михальда завсігди таку погану судьбу віщувала Соломоновому царству, то він тим дуже занепокоїв ся, тому она розказувала і про інші народи, щоби єму розвіяти єго сум та журбу.

Опісля почала Сибіллі пророкувати: "Почисли царю теперішні царства: скілько їх тепер в цілім сьвіті, де тільки они суть. До того додай на 30 все слідуючих по собі літ одного царя в кождім царстві більше і подумай, скільки прибуде царів. Рід людський розмножить ся по цілім сьвіті. Урожайні землі густо заселені не зможуть виживити народ, котрий буде змушений помандрувати на багна, по яких людска нога не ступала, хиба може перед потопом сьвіта і побудує нові оселі які зацвітуть богацтвом. Родини володарів поділять ся землями. Тим чином її роздроблять і кождий назве свій край після свого імені. Предивні будуть імена тих країв, зовсім неподібні до наших. Краї будуть дуже огристі або изинні, перші покриті вічном снігом, другі мочарамі.

Дванайцяте пророцтво.

Отсе пророцтво мала цариця Михальда сказати на місяць перед від'їздом до свого царства, пізнає-

мо се з записок, котрі кажуть, що тоді підбиті Соломоном Філистими бунтувались проти Соломона. Мудрому цареви Соломонови не можна закинути, мовби він не дбав при кінці свого життя про своє царство. Але що тоді ему не велось, чим він так гризся, то в тім була іньша річ. Іменно та була причина його нещасливого кінця життя, що він брав собі жінки з погані, ставив їм поганські съвятині забув на заповіди Божі. З тої причини ласка Бога його опустила.

Потім питав ся Соломон знова про тих, що увірять в Мессію. Чи визнавці Мессії будуть мати своє царство і чи над ними буде панував сам Мессія? — Сибілля мала ему предсказати богато інших цікавих річей, але деякі пророцтва не були виразні, аці зрозумілі. Сибілля Михальда проруковала лише так: “Визнавці Мессії основають царства, над котрими будуть панувати царі так, як ти тепер робиш, однак твій народ не буде мав довго царів, ані съвятині і съвящеників”¹⁾.

Соломон почувши ті слова від сариці Михальди, здивував ся а навіть трохи розлютив ся і поспітав єї: “Чи може, царице, ти мене переслідуєш?” — “Ні, царю, сказала Михальда, — противно — я жалую, що ти не будеш съвідком того”. Соломон по тих словах трохи прийшов до рівноваги і заперестав гніватись. Михальда розказувала ему досить богато про нових царів, котрі увірять в Мессію а також притім згадала про якусь загадку домову війну, іменно так сказала: “Около 1500 літ по народженню Мессії заповість огниста зъвізда і побудить

1). Се пророцтво недавно знайдено; воно е в польских книжках.

Єго визнавців до неправди, фалшивники науки згинуть, а побідоносне військо буде сотки літ стеречи щоби щось гіршого знов не повторило ся”*)

Тринайцяте пророцтво.

Пророцтво послідне висказала Сибілля перед самим від'їздом до Арабії. Коли она попередні пророцтва говорила Соломонови, то по кождім пророцтві з осібна через кілька днів постила і молилася до Бога і дякувала Єму за ласку пророковання. Не треба отже думати, що она ті всі пророцтва говорила день за днем, бо Михальда приїхала до Соломона на те, щоби почути єго мудрих рад та суду, а не на те она приїхала щоби пророкувати, се був случай і Господь Бог так покермував єї словами, щоби пророкувати, а то певно для того, щоби Соломона перестерігати перед гріхами, яких допускав ся, — бо смерть недалека буде єму назначена.

Перед самим від'їздом пращаючи Соломона Сибілля так сказала: “Соломоне! не знаю чи за життя того, ще побачимо ся, але певно, що на другім (побачимось)”.

З того можемо погадуватись, що она говорить о страшнім Суді, на котрім побачуть ся.

1). Се пророцтво також недавно віднайдено і оно є в нольских книжках.

КІНЕЦЬ СЪВІТА. СТРАШНИЙ СУД.

Тріумф Божої справедливості. Весілє вибраних.

Св. Письмо згадує кілька разів о кінці съвіта і о страшнім Суді. Про подробиці, що торкають їх, се кождий певно знає, проте над тим не будемо розводитись. Є певною річкою, що рід людський не завсігди, то значить вічно не буде істнувати, — колись прийде єму кінець. Св. Письмо говорить, що подібно як колись огонь з неба знищив два місточки Содому і Гомору, так само при кінці съвіта спаде з неба огонь, спадуть звізды, місяць, сонце так інші тіла небосні і знищать цілу землю, весь съвіт а за тим людий, звірята, села і міста, — одним словом всю. Предсказує се виразно св. Павло в другім своїм листі тими словами: “Прийде день, в котрім всю, що находить ся на земли, згорить”. Тому той св. Апостол так упоминає в тім листі своїх вірних: — Господь Бог терпеливо жде, щоби всі люди поправились. Але люди будуть даліше більшими грішниками і тому наступить кінець съвіта“. Передовсім знищена землі огнем буде карою за великі злочини людий на тій землі. А що усе те, про що пише св. Письмо, сповнить ся, се можемо заключати передовсім зі слів самого Ісуса Христа: “Небо і земля пропадуть, але слова мої лишать ся во віки”. При кінці съвіта весь рід людський має умерти. Буде се страшний день смерти, коли одні від огню, другі зі страху муть умирати. Пророк Іссія зве єго днем страшним, Єремія днем пімсти, Йоель днем великим, Амос днем темноти, Софоній днем гніву, а інші зовуть єго днем Божим. Так само згодує ся в одній

побожній пісні про сей послідний день так: “День той, день гніву Божого”. В тім дни не чорт, ані не люди, але сам Господь буде справедливо судити людий.

Тоді Бог окаже силу своєї могучості, вимірить кожному за його діла справедливо. В тім дни побожний, трудячий та справедливий чоловік одержить вічну нагороду, а грішник заслужену кару: чеснота возьме верх над гріхом. Коли буде наблизатись день послідного Суду, тоді ангели затрублять. Голос тих труб будуть чути померші не тільки на землі, але також в небі і в пеклі. На відголос ангельських труб встануть з гробів тіла померших людей зійдуться душі померших з исба і пекла. З читилища це зійдуть, бо послідний Суд наступить донерва тоді, коли душі меньших грішників відносяться за гріхи в чистилище. Праведний Йов о страшнім дні говорить так: “Знаю добре, що в дни останнього Суду встану з землі, одягнуся в моя шкіру і буду огляdatи Господа Бога”.

Дуже гарно описав ту хвилю пророк Єзекіїл*). Посдухаймо його пророцтва:

1. І взяв мене Господь за руку і повів мене: запровадив мене на поле на котрім було повно костей.
2. І обвів мене по тім поля. Кости, котрих було дуже богато, були сухі.

3. І сказав до мене: “Чи віриш чоловіче, що ті кости будуть жити?” А я сказав: “Господи, Ти один знаєш о тім”.

4. І сказав до мене: “Пророкуй о тих костях і

1). Єзекіїл є одним з найбільших пророків ізраїльських пророків між роком 595 і 574 перед Христом.

скажеш їм: Сухі кости, слухайте слова Божого”.

5. Так сказав Господь до тих костей: “Я вдуну в вас духа і будете жити”.

6. “І дам вам жили і зроблю, що пороснете мясом. Одягну вас в шкіру і справлю, що будете жити і пізнаєте, що я ваш Бог”.

7. І я пророкував так, як мені приказав. Під час моого пророцтва повстав великий шум, кости почали рухатись і злучилися між собою.

8. Я побачив, що мали жили, мясо і шкіру, але духа не було.

9. І сказав до мене: “Пророкуй, чоловіче, до духа”. Се говорить Бог: З чотирох сторін прийди дух і натхни ті кости, щоб вони ожили”.

10. І я пророкував так, як мені приказав. І ввійшов в них дух і они ожили і встали на ноги.

Тепер згадаю ту о славнім образі, який представляє страшний Суд. Сей образ находить ся в музею в місті Гданську¹ і представляє так проймаючо страшний Суд, що люди, коли його оглядали, божеволіли зі страху. А що ж доперша буде тоді, коли побачать дійспість? Образ складається з трьох частин. В середній частині бачимо па образі Ісуса Христа сидячого на облаках а ноги його опираються о кулю земську. Лице Христа в трохи грізне але натхнене Божою справедливостію. За ним держать в руках св. Ангели всі приряди якими мучили Єго Жиди та розпинали па кресті. Біля Него стоїть Пречиста Діва Марія зі зложеними руками, благаючи свого Сина

1]. Гданськ місто при гирлі ріки Висла що впадає до моря Балтійського. Належало оно давніше до Польщі а нині до Прусс. Є там сильний воєнний порт. Місто числить близько 640,000 мешканців.

о милосердие для грішних людей. Біля Неї клячить св. Йоан Хреститель і дванадцять Апостолів. Чотири ангели трубять на всі чотири сторони сьвіта. На долішній часті се є в ногах Христа видко, як мертві встають з гробу. Одні цілком вже повиходили з гробу, другим тіла вистають до половини а іншим вистає з гробу голова. На образі суть з'ображені також перші наші прародичі Адам і Ева. В середині стоїть св. Михаїл з вагою, на котрий важить людий після їх діл. Коли ще не запав засуд Господа, між людьми крутяться разураз дияволи, які кожного хотять тягнути до пекла. Тільки від сьвятих они утікають і криються перед їх ясностію. З одної сторони іде громада праведних до неба, з другої громада грішників до пекла. Видно там людий із всіх народів сьвіта, що говорять ріжними мовами. Видно там також царів, князів, панів, духовних, купців, ремісників і селян. То є головна частина образу.— З другої сторони є памальоване пекло, з котрого ви добувають ся страшні філі огню а в них віуться з болів та терпінь грішники. Над берегом тої пекольної безодні стоїть один грішник засуджений на пекло, стоїть заливаючись слезами. Довкруга него крутяться чорти і кажуть ему скочити в огонь.— Грішник вагаєсь, страх его огортає і милосердно споглядає на тих, котрі ідуть до неба. Він гадає, що опі єму поможать, але на жаль як собі заслужив на землі така его нагорода. А чорти безпреривно тягнуть его в огонь. В горі на пекло глядить св. Ангел, чи може має ратувати проклятих? Ні, Да ремні їх надії, бо муки пекольні суть вічні.

По другій стороні є представлена щасливість вибраних. Они весело спішать до вічної щасливості а на зустріч їм сypиває хор Ангелів похвалальні пісні.

У брамі небесній стрічає їх та витас св. Петро, держучи в руках ключі від небес. Ангели знова убирають кожного в весільну одіж.

Образ той находить ся, як сказалисъмо, в Гдань-
ську в церкві Пречистої Діви Mariї. Передтим образ
той належав до католиків, тепер єго посідають про-
тестанти. Тамошні люди вірять, що церква і образ
з часом вернуть назад в посідання католиків. Та се
мабить так скоро не станесь.

Вправді всі люди цілого сьвіта воскреснуть при кінці сьвіта, отже так добрі як і злі — але то воскресене не буде однакове. Праведні будуть мати ясні та вдоволені лиця, гришники знова негарні та сумні. Що так буде, о тім съвідчить виразно лист св. Павла до Коринтиян, а імено він так до своїх вірних пише: “Скажу нам одну тайну, що всі воскреснемо, але не всім то вийде на користь. На відголос ангельської труби всі люди в одній хвилині встануть із гробів на Суд”.

На страшний Суд зберуться всі на долині Йосафата, недалеко Єрусалиму. Про те говорить виразно пророк Йоель тими словами: "Зберу всі народи, заведу їх на долину Йосафата і там будуть суджені.

В дуже короткім часі, як сказалисьмо, зберуться всі на ту долину. Праведних поведуть ангели, грішників чорти. Відтак праведні відділять ся від грішних так як сказав Ісус Христос: “Ангели прйдуть і відділят праведних від грішників так, як пастух відділяє вівці від козлів. Праведних поставлять по правій стороні, а грішників па лівій“.

Буде то страшна хвиля. Муж буде відділений від своєї жени, брат від брата, діти від родичів, сестра від сестри, приятель від приятеля, словом всі найближні своїкі і знакомі. Коли вже наступить

розділ, тоді загремить небо, затрясеться замля, а появиться крест, симбол спасення. Справедливі утішаться бачучи той знак щастливості, а грішники будуть плакати ізза гріхів. Водтак з'явиться Ісус Христос окружений міліонами ангелів. Під час суду Христос не буде лагідною дитиною, як Єго нераз люди бачили на образах, але справедливим судією, що нагородить за добре діла, а за зло покарав.

Зачиняється суд. Тут доперва пізнають люди силу, доброту і всі прикмети Бога, в якого за життя не хотіли вірити. Ту об'явиться Божа доброта і Єго велика мудрість. Кождий чоловік пізнає, якими добродійствами обсипував його Господь Бог. Тоді кождий зрозуміє, що нещастя, недуги, убожество і переслідування були добродійствами, які улегчували людям вступ до неба.

Тоді кождий чоловік довідається про ціле життя Ісуса Христа, бо тепер маємо о Нім лише скромні відомості. Св. Йоан пише виразно в своїм Евангелію ось так: “Є ще богато подій з життя Ісуса Христа, про котрі дізнаємось аж при кінці світу”.

Тоді жиди будуть встидати ся, що не увірили в Ісуса Христа.

В тім часі довідаємось більше про життя святих та мучеників за віру Христову, про котрих маємо скромні відомості. Про все те та інше довідаємось при кінці світу, бо найбільші тайни людські виявлять ся.

Відтак прийде черга на грішників. Чорт, котрий людий завсігди до злого намавляв, тепер сам найбільше буде їх обжалувати. Ангели будуть їх боронити, але ціла природа буде сувідчити проти них. Пророк Йов так о тім говорить: “Господь Бог буде

судити грішників, а земля буде проти них съвідчи-ти". Відтак виявлять ся всі найтайнійші навіть гріхи кожного чоловіка і наслідки тих гріхів. Єретики довідають ся, як розвивала ся їх добра віра. Побачуть також душі, котрі через них дістануться до пекла. Духовні, котрі занедбували повірені їм душі, побачуть, кілько то душ через їх ліністvo і байдужність не ввійде в царство небесне. Так само багачі, королі, урядники, суди і т. д. побачуть сумні наслідки своїх злих вчинків і занедбування своїх обовязків.

Відтак скаже Ісус Христос до тих, що будуть стояти по правій руці: "Ідіть блаженні в царство небесне, приготоване вам від віків, бо, коли я був голодний, ви мене накормили, коли я був жаждучий, ви мене напоїли, коли я був нагий, ви мене приоділи, коли я був хорий, ви мене відвідали, коли я був в вязниці, ви прийшли до мене". А пра-ведні відповідають Єму: "Господи! Коли ми Тебе накормили, бачучи Тебе голодним, коли напоїли, бачучи Тебе жаждучим, коли Тебе приоділи, бачучи нагим?" А Ісус Христос відповість їм: "Направду говорю вам, що ви то для мене зробили".

А відтак скаже до тих, що будуть стояти по лівім боці: Ідіть від мене прокляті в огонь вічний, приготований дияволу і ангелам єго. Бо, коли я був голодний, ви мене не накормили, коли я був жаждучий, ви мене не напоїли, коли я був хорий, ви мене не відвідали". А они відповідять: "Господи! Коли Ти був голодний, ми Тебе накормили, коли Ти був жаждучий, ми Тебе напоїли, коли Ти був хорий ми Тебе відвідали". А він Він відповість їм: "Направду важу вам, що ви сего на вчинили". І ті

підуть до пекла на вічні муки, а праведні до вічної щастності в небі. В тих словах Христос дає нам наглядний доказ, що добрими ділами і милосерднем доступимо царства небесного.

Коли грішники серед плачу і зойків підуть величезною громадою в огонь вічний, тоді праведні поспішуть до неба на весілі вибраних, до вічного щастя, якого ніяке око не виділо, ані ухо не чуло. Між вибраними найдуться діточки в білих як сніг одягах, дівиці з ліліями в руках, мученики з пальмами в руках, Отці св. Церкви, патриархи, Апостоли, Пресвята Діва Марія, цариця небес, а в кінці сам найсправедливіший Судия, Ісус Христос. Вибраних окружать Ангели і попровадять перед ворота небес. Співаючи псалими в честь Бога стануть праведні перед воротами царства, де їх очидати-ме Бог Отець. Всі поклоняються Єму. Тоді Син Божий віддасть в руки Отця небесного щілу св. Церков, котру допровадив своїми заслугами до совершенности. Се предсказує виразно св. Павло тими словами: "При кінці сьвіта віддасть Христос царство Богу Отцю". Царство озпає ту очевидно св. Церкву.

Бог Отець прийме жертву Сина і від тої хвили пічнесь для вибраних вічна щастливість в небі. Отже сповниться пророцтво св. Павла: "Чого око не бачило і ухо не чуло, то зготує Бог тим, що поступали після Єго пауки".

Тепер неодин може запитати ся, хто буде належати до вибраних? На те можна відповісти словами св. Йоана: "Ті будуть вибрані, котрі жили на землі в ібожестві, але були побожними та чесними". Отже вічну щастливість осягнуть ті, котрі тяжко терпіли, були переслідувані, але виповнювали

закон Божий, любили ближніх і не слухали подшептів злого духа. Не нарікай проте, дорогій Читачу, на нещастя, переслідування та на свою недолю бо се є средства, при помоч котрих можеш дістати царства небесного.

Висше згадані уваги о посліднім суді суть зібрані з ріжних книг а найбільше зі святого Письма. Написані они суть не для цікавості, але для поправи людий. Тож, дорогі читачі, возьміть собі ті прості слова до серця і майте завсігди перед очима образ Страшного Суду.

О ПРИХОДІ АНТИХРИСТА.

Що значить слово “антихрист”? може дехто запитати ся. То слово є грецьке і складає ся з двох виразів “анті” і “Христос”. Вираз “анті” значить “против” або “не”. Так на примір антирелігійний чоловік є той, котрий ворожо відносить ся до релігії. З того зрозумієте, дорогі читачі, що антихрист є противник Ісуса Христа, а тим самим Єго науки і св. Церкви. Є то лише загальне значінє. Так приміром можемо сказати “іскатолик”, а трудно пізнати, чи маємо на думці жида, чи протестанта, чи магомета.

Св. Письмо кілька разів говорить о антихристі. Найвиразніше о нім говорить св. Йоан. св. Павло в своїм листі до Тиссалійців. а в Старім Завіті Даниїл.

Послухайте наперед, як о антихристі говорить св. Йоан:

1) І бачив я звіря, що виходило з моря. Мало оно сім голов і десять рогів.

2) Зъвіря, котре я бачив, було подібне до рися. Ноги були такі, як медведя, як паща як льва. Смок дав яму свою власті.

3) І бачив я одну его голову мертву, яка по хвилині ожила. Ціла земля дивувала ся тому.

4) І кланяли ся смокови, котрий дав власті тому зъвірови і кланяли ся зъвірови говорячи: "Хто буде міг з тобою бороти ся?"

5) І буде мати уста, котрими буде говорити грішні слова. Власть буде мати через сорок два місяці.

6) І той зъвір відчинить свою губу і буде виступати проти Бога.

7) Буде мати власті над всіми народами.

8) І всі будуть ему кланятися і его слухати.

9) Іссли хто має ухо, нехай слухає.

10) Хто кого веде в неволю, сам в ню попаде ся. Хто воює мечем, від меча згине.

11) І бачив я друге зъвіря, що виходило з землі. Мало два роги і говорило як смок.

12) Мало таку власті, як і перший зъвір.

13) Робило великі чуда і дало людям огонь.

14) І слухали его всі єства жуючі на землі.

15) Зъвіря убивало тих, котрі не хотіли слухати его слів.

16) Оно зробить так, що всі люди, богаті і бідні, вільні і невільники будуть напятановані.

17) Хто уміє нехай почислить число зъвірая. Число его в шістьсот шістдесят шість.

Окрім того в 17 розділі письма св. Йоана, в котрім є мова о невісті, згадується про зъвірі, котрий повно означає антихриста. В 19 розділі є написа-

не таке: “І буде зловлений зъвір, а з пим і фалшивий пророк. Обоє будуть вкинені в вічний огонь”. Таксамо і в 20 розділі згадує ся про антихриста. Однак хоч в об'явленю св. Йоана маємо виразні відомості о антихристі, але нема там ані раз слова “антихрист”.

Слово “антихрист” подає нам Евангелист св. Йоан в своїх листах. Читаемо там: “Народи, вже вибила послідна година, бо приходить антихрист”.

Св. Павло в другім листі до Тессалійців говорить про антихриста і то не образово, як св. Йоан в об'явленю, але цілком виразно. Але слова “антихрист” не уживає.

Подаємо тут уступ з другого розділу:

1) А просимо вас люди на прихід Ісуса Христа.

2) Щобисьте не вірили нікому, хто буде голосити дожну пауку.

3) Нехай вас ніхто не зводить, що треба слухати того, котрій буде виступати проти Господа Бога і т. д.

В Евангелію суть також місця, в котрих говорить ся о антихристі. В Евангелію св. Матея читаемо: “Прийдуть фальшиві пророки, котрі будуть ділати великі чуда. Они впровадять людей в блуд”.

У св. Марка читаемо в 13 розділі: “А Ісус сказав до них: Уважайтс, щоби вас хто не звів, бо многі будуть в моїм імені голосити дожну nauку”.

Звісно, що розуміє св. Письма а передовсім пророцтво в трудною річкою а для людей необзнако-млених близше з тим в майже неможливою. Тому духовні учать ся по кільканайцять літ, щоб розуміти св. Письми а передовсім пророчства. Так само і гадки про антихриста суть ріжні а припущення

безпідставні. Ми могли б навести много доказів, як ріжно розуміють гадки про антихриста.

Духовні стараються подати як найпростшу і найприступнішу нуаку згідну зі св. Письмом. В тій цілі видано в Римі цілий ряд книжок а передовсім дуже гарні проповіди єпископа Франца Бруяї, які суть писані в італійській мові. В них говорить дуже богато про антихриста.

Правдоподібно, що антихрист прийде тоді, коли жиди будуть мати найбільшу силу і коли поселяться в Палестині. Також в тім самім часі мають прийти на сьвіт пророки: Еnoch і Ілля, котрих антихрист убе, але они віджають знова.

Про антихриста загально кажуть ще так: "При кінці сьвіта прийде надзвичайний чоловік, котрий буде ділати великі чуда але безбожність его не буде мати границь. Прихід его буде найбільшою карою для людей. Він прийме постать чоловічу і буде ділати під впливом чортів. Він не буде мати прозвища, але певно буде зватись антихристом, бо та назва означає его діяльність, се є, буде ділати все на перекір Христу".

Антихрист буде походити з жидівського роду, пра вдоподібно з поголіна Дан. О тім говорить св. Августин. Буде відзначати ся такими гарними прикметами, що жиди будуть думати, що то їх правдивий Мессія. Наперед увірять в него жиди а відтак і інші народи, як о тім говорить виразно св. Йоан в об'явленю. Коли вже в антихриста повірять богато народів, антихрист забажає ще перевиснити самого Бога. Тому виставить свій образ, котрому прикаже віддавати божеску почесть.

На жаль знайдуться такі люди, котрі відсту плять від віри в правдивого Бога а антихриста бу-

дуть уважати за Бога. Тоді розпічнуться найстрашнійші переслідування тих, що лишаться при християнській вірі. Хтє не скоче слухати антихриста, того убить. Та не довго, бо лише півчверта року антихрист буде мати таку велику силу. Господь Бог зішле на поміч вірним двох пророків Еноха і Ілію, котрі не зважаючи на грозьби антихриста через цілий час переслідування будуть проповідувати слово Боже. В кінці Бог позволить антихристові їх обох убити. Тіла їх будуть виставлені в місті на посьміховище: Але зявиться на небі св. Михаїл, побідить диявола, а на землі ожинують тіла обох пророків і взнесуться на небо. Але антихрист мимо того буде дальнє ширити свою ложну науку. Тоді зявиться на білім коні іздець, котрий кинеся на антихриста і його сторонників, по завзятім опорі побєдї і кине в огонь вічний. По тій події настануть спокійні та щасливі часи.

Вправді не знаємо, коли прийде антихрист, але не є жадною тайною, що його попередники вже були і тепер суть на сьвіті. Що антихрист буде мати попередників, о тім згадує св. Письмо. Приглянемося лишені безбожності за наших часів. масони, анархісти, соціялісти та інші безбожники виступають проти Бога і проти католицької Церкви.

Тому кожної хвилі будьмо готові на Страшний Суд і виповнюймо слова Ісуса Христа, котрі сказав до Апостолів: "Моліться ся, щобисьте були гідні побачити те, що має стати ся і станути перед Страшний Суд".

ПРОРОЦТВО О ГНЕТІ І ТРИЮМФІ СВ. ЦЕРКВИ.

Св. Письмо предсказує виразно о переслідуваннях, котрі мають діткнути вірних визнавців Ісуса Христа. Іменно Апокаліпс або об'явлене св. Йоана містить в собі богато пророцтв о тих переслідуваннях. Виписуємо тут меньше важні пророцтва, але віродостойні, бо висказали їх побожні мужі і жінки.

Франц Лавинський, котрий умер 1780 року в семигородськім місті Мікагера, лишив по своїй смерті таку пророчню: “Цілий християнський съвіт буде страшенно спустошений. Релігія буде в багатьох краях в страшний спосіб переслідувана, черців прожечуть з монастирів. Та небавом віра християнська розширити ся ще більше. Над всіми державами зачияє хрест. Всьо то стане ся при кінци съвіта”.

Інший чернець так предсказав: “Духовенство католицке буде переслідуване і не буде мати жадної землі. Люди будуть найбільше поважати тих, котрі будуть переслідувати духовних. Папа римський змінить свою столицю, щоби жити в самоті і смутку. Ті переслідування будуть так тяжкі, що давнійші не можуть з ними рівнати ся. Пізнійше настануть ще тяжші часи. Повстане голод, війна, та ріжні недуги. Се буде кара за людські гріхи.

Милосерний Бог зішле відтак поміч. Папа освічений Божою даскою відродить свою съвятостю цілий съвіт і допровадить людей до правдивої віри. Між людьми настане боязнь Божа і добреї обичаї. Папа впровадить всі заблукані вівці до вівчарні і буде лише одна віра, одно право, та один крест на землі. Всі люди будуть любити ся як братя і бу-

дуть робити лиш добрі діла. Уступлять війни, спори і незгода. Але се не буде довго тревати. Приайде конець“.

Бартоломей де Салюцціо сказав ті віщи слова: “О італійска земле! Які страшні нещастия навістять тебе. О грішний Риме! Які убийства будуть діятись в твоїх мурах. Тяжка судьба чекає духовних. А ти насліднику св. Петра будеш, як шкло і така буде твоя сила. Вже представлю собі, який ти сумний та як плачеш“.

Чи ж ті пророчі слова не сповнилися?

Славний піменецький учений Йосиф Герес, котрий умер 1849 року, висказав ті віщи слова: “Стало ся, що панують ряди съвіткі, а св. Церков протестує“. Затямте собі, дорогі Читачі, що сю пророчню оголошено 1849 року, а тепер она дословно сповнила ся. Св. Церква протестує, значить ся боронить свої справедливі права, але сила взяла хвилево перевагу над правдою.

Приайде однак день, що св. Церков відзискає свої права, всі люди вернуть до неї, люди не будуть взаємно кривдитись, але любити муть ся, як діти одноого Отця небесного, котрого хвалити-мемо в небі з ангелами.

НАРОДНИЙ ПЕРЕКАЗ З УКРАЇНИ.

Недавно бачили в Київі чоловіка серед товпи паломників, який плакав і каяв ся за гріхи, а межи долоньми носив пятизолотівку. Долоні не міг розірвати, мовби були зрослі і тількисила Божа держала їх разом. Коли его питали, що се має значити, оповідав таке:

В нашім селі у одного мужика в огороді стояла пуста зачинена хата. Мужик бачив цераз, як в ній горів огонь і не зінав, що се має значити, а сам зі страху бояв ся піти у хату і приглянувшись сему чуду. Одного разу розказував він мужикам про се на роботі і жертвував сему, котрий пішовби підглянути близше се чудо, дати золоту монету, себто пятизолотівку. Чорт не спить, скусила мене біда і думаю собі: маю де переночувати, пересплю на печі в пустій хатині, а в додатку буду мати пятизолотівку. Добре і то, і то па улицях неходить. Отже кажу до мужика: Згода, піду ночувати але і пятизолотівка зі мною. По вечери пішов я, каже сей нещасний, пооглядав всі кути тої хати, поклав ся на печі і заснув з пятизолотівкою в кишени. Около півночі, може трохи пізнійше, буджу ся, бачу в хаті світло. Протираю очі, таки справді світло! Приглядають ліпше, каже сей чоловік, виджу в куті за столом під старим образом сидить троє люда на лаві, якийсь старець сивий як голуб, невіста вродлива і якийсь мужик не дуже молодий, бо вже трохи лисий, а всі троє поважні. Всі они виглядали мов зняті з намальованих образів церковних, а над головами ясніло світло. Всі троє сиділи при столі на критім білим як сніг обруском, а перед ними съятив хліб. Перед всіма горіла жовта воскова съвічка. Ах! братя мої, каже сей нещасливий до своїх, котрі слухали его оповідання, як я се побачив, зі страху заперло мені в грудях віддих а серце билось мов сито в млині, почав молитись і ледви змовив Отче наш і Богородице Діво. Нараз, каже він, почали всі три особи між собою щось радити. Я за той час приходив трохи до себе і підсдухував, про що они балакають. Один так говорив: "Зіпсущий рід люд-

ский! А ні віри ані постів, ані молитви щирої, а тільки гріхи і гріхи! Збезчещена земля кличе о пімсту! Як я маю покарати людій, питаю вас, а передовсім тебе, святий Петре?“ “Ах! які тяжкі гріхи того світа“, сказав старець. “Твоя терпеливість без міри! Ще кров свята Твого Сина світить на Нім! Ти є володарем світа, Тобі підлягає соторінє, Ти є паном неба і землі і всого що на нім находиться!“ “Ах! Боже Отче наш милосерний, закликала невіста прибута блеском святості, заливаючись сльозами і складаючи руки до молитви, пригадай собі Господи кров Сина Твого і мого, пролиту на кресті! Нехай она очистить гріх, що поганить святість Твого соторіння. Дай ще літа проби родови людському, нехай поправить ся, але пішли кого на землю, щоб предсказав кару Твою, яка висить над людьми“.

“Два місяці горіла на небі мітла наповняючи страхом людські серця, а мимо того люди не поправилися“, відозвав ся голос. Але св. Петро і Пречиста стали просити зі сльозами Господа, щоб об'явив через кого, якщо люди не поправлять ся, ожидає їх кара. В тій хвилі поглянув Бог на мене і кивнув головою, щоб я зліз з печі. Скотив ся я на землю і упав перед тим вутом, в котрім при столі сиділи Бог, Пречиста і св. Петро. “Ти хотів нас підслухувати і як Юда взяв за се гроші“, відізвав ся голос. “Добре сталося, маєш при собі гріш, котрий тобі дали, возьми его поміж долоні і іди з ним в широкій світ, та розкажи усім, що ту бачив і видів!“ В тій хвилі свічки погасли, святы зникли, а я, каже нещасливий клячав в хаті зі зложеними руками, а між ними держав гріш, який дав мені сусід. Помолив ся і пішов у світ. Нехай дієсь вля Божа! І так блу-

каю по сьвіті, був в Почаєві, Браїлові, Бердичові, де горнесь нарід до съятих, а завтра ще піду до межигірського Спаса за Дніпр.

“Доки так будеш блукати?“ питали его люди.
“Га! доки той гріш не випаде мені з рук“.

Сей переказ уміщено в “Тижневнику Ілюстрованім“ з р. 1869 виходячім в Варшаві.

ПРОРОЦТВО

92-ЛІТНОГО МОНАХА З ГОРИ СИНАЙ.

Перед сто літами жив в однім монастири на горі синайській монах, що більшу частину свого життя провів в Єрусалимі. Коли вже мав 92 літ, заперестав паломництва, бо недуга звалила его вже з ніг. Одного разу вернув ся він з Єрусалиму до свого монастиря на горі синайській. По кількох днях старенький монах занедужав. Через шість місяців огортаєв его лагідний сон і тілшки від часу до часу будив ся, причім не тратив ані на хвилину протомності. Замітне було се, що не хотів иїколи принимати ніякої страви, а коли его хто о се дуже просив, відповідав, що св. Ангели проходять до мене і покріпляють его небесним кормом. По пяти тижнях призвав він до себе трьох монахів з просьбою, щоби через цілій день і цілу ніч остали при нім, бо за сім днів в саме полуднє о 12 годині прикліче его Господь Бог до себе. І дійсно так сталося. Перед самою смертию старенький монах говорив з ними много і просив, щоби его слова записали, бо Бог ему об'являє се, що небавом має сповнитись. Се має бути напімнене для тих, котрі грішать, щоби мали час навернутись і поправитись супроти Господа Бога.

В першім дні говорив: "Бог мені об'явив много іподій, які справді сповнять ся: Цар царів велить вам сказати, щоби ви в часі нещастя та злиднів уоружились в терпеливість, бо по середній Європі вибухне страшна війна і межисобиці, а кров людка цоліється потоком".

Треба знати, що той старенький монах оголосив своє пророцтво на кілька літ перед роком 1840, від котрого починають ся поволі заворушення і приготування до війни.

Онісля розказував про Еспанію і Португалію, що там будуть непокої і землетрясення. В другім дні о Франції, що заговірники замордують свого президента, та більша частина міста Париза переміниться в попіл.

Третого дня предсказав будучість Італії іменно, що короліство Сардинії та Неаполю загине, а Італія утворить одну державу, котрої столицею буде, як в давніх часах місто Рим, в котрім живе на-місник Христа, папа римський.

Пророцтва всії сповнились пізніше, се знаємо з історії тих народів: в Еспанії і Португалії були справді заворушення, Італія получилася в одну державу, а у Франції убито президента Карнота.

Четвертого дня мовив таке: Росія буде видовищем мук тюремних і революцій. Се кождий знає, що сповнилось.

Пятого дня предсказав таке: Поважна монархія буде мати війну домову і війну з ворогами. — Династія буде кріпко панувати і заведе лад. (В інших книжках пророцтво о Австрії було інакше написане. Се пророцтво перше відносилось до Турції, а не до Австрії, отже зайшла помилка).

Пятого дня сказав таке: "Розпадесь монархія по кривавих і завзятих боях. Константинополь буде два рази обляганий, а коли стягне на себе ненависть, то спустошіє разом зі своїми палатами. Півмісяць з Царогороду загине, а хрест засияє". Се якраз відносить ся до судьби Туреччини.

Шестого дня предсказав монах: "Англія попаде знова в великі клопоти зі своїми заморськими краями".

Семого дня упоминав всіх до поправи і чесного житя, заки Бог не зішле інших кар. "Богаті нехай не сіють зіпсуття, а бідні нехай живуть чесно".

Коли ударила 12. година, добув монах зі себе ще сильний голос і промовив: "Отче небесний, — іду!" І так закінчив жите праведний чернець, а по його келії рознеслась пахуча вонь цвітів. Сталось се в день Непорочного Зачатія Пресвятої Діви Марії в роді 1840.

ПРОПОЧІ ПЕРЕКАЗИ.

о трьох братях: Леху, Чеху і Руси.

Хто дещо бодай знає з історії Словян, той буде знати також о трьох братях: Леху, Чеху і Руси. Світ славяньський повтаряє усюди сей переказ, але не з книжок, лише з устних оповідань своїх батьків і дідів.

Іменно так нарід оповідає:

В дуже давніх часах жили в місцевості, нині Гнізно, трьох братів, котрі в тій околиці спільно їли обід, відтак попрощались і розійшлися в ріжні-сторони світу.

На пам'ятку того пращання засновано місто, я-

ке названо Побідиска, себ то було вже по обіді, коли братя розстались. По упливі много літ всі три братя стрінулися знова і познали себе взаємно в місцевости віддалений о кілька миль від Гнізна і на памятку тої стрічи і взаємного пізнання назвали місто, яке також основали Познань:

Пригадати належить, що біля Гнізни суть села: Браніщево, Жегново, Чехово і Чехи, котрі можуть мати якесь звязь з переказом о трьох братях.

Сей переказ з багатьох зглядів є для нас пророчим. Отсі три брати суть прадідами трьох головних племен с. є. Поляків, Чехів і Русинів, а якщо они по довгих літах небачення пізнали себе, то мимо воді насувається питання, коли пізнають ся їх внуки, по-лучать ся, щоб іти рука в руку і працювати для свого добра?

В тім переказі дрімає укрита гадка, получсня Словян, а іменно усіх трьох висше згаданих родів. Є се памятка з давніх часів, якою задаток помершого покоління для внуків, що в імені старослав'янського переказу пізнали і пригадали собі, що наші прадіди були братами.

ПРОРОЦТВА КОРОЛІВ ПОЛЬСКИХ.

Головною причиною упадку Польщі було те, що шляхта була дуже зарозуміла і не хотіла слухати своїх королів. Королі польські старалися о добро своїх підданих, але їх влада була обмежена і тому не могли нічого доброго зробити. Шляхта та можні пани не хотіли платити податки, а без грошей не буде сильного війска, а тим самим і ладу.

Першим з королів польських, котрий прочував,

що по його смерті спадуть на край нещасти, був Базимир Великий. За короля Івана Ольбрахта, Італієць Каллімах предсказав, що королі польські будуть під впливом соймів, а наріт під впливом ворогів. І дійсно так стало ся.

Жигмонт I. і ІІ¹, предсказують будучність Польщі.

Жигмонт I. належить до найславніших королів польських. Він прочував, що Польща упаде через бути шляхти. Він написав до сенату лист, в котрім виразно заповів сумну будучність Польщі. Один з його дорадників предсказав 1540 р., що через шляхту Польща упаде.

Жигмонт Август, котрий сполучов Польщу з Литвою, заповів упадок Польщі через велику властивість сойму. Він закликав нарід польський, щоби змінив свій устрій державний, та щоби складав податки на військо.

Епископ Соліковський в своїй надгробній мові при похороні Жигмонта Августа сказав, що зближає ся похорон Польщі.

Історик Бяльський написав: “Безграниця самоволя згубить всіх разом”. Жигмонт Август не лише предсказував упадок Польщі, але також подав вскаївки, як тому зарадити. В завіщаню своїм написав: “Лишаю вам любов і згоду. Хто буде слухати моїх слів, того благословлю. Лише згода удержанить нашу державу.

Віщба Стефана Баторого.

Стефан Баторий, котрий панував від 1574 до 1586 року, належить до найхоробрійших королів польських. Єслиб він був довше жив, то можеб Польща не упала. Два рази предсказував Батори упа-

док Польщі. Перший раз зараз по вступленю на престол так сказав в соймі: "Родимці! бережіть свободи, але памятайте, щоби свобода не виродилася в безмежну сваволю"

Другий раз в Варшаві 1585 р. висказав ті віщи слова: "Родимці! Що наша держава ще існує, маємо завдячити лише сліпому случееви. Коли дальше не будете дбати про справи державні, то впевняю вас, що Польща упаде". Стефан Баторий умер 1586 році.

Іван Казимир предсказує розбір Польщі.

За панування Івана Казимира була Польща в великій небезпечі. Шведи запалили майже цілу Польщу. І від панування сего короля можемо вже говорити про підвалини упадку Польщі. Іван Казимир хотів скріпити свою державу. Велике лихо бачив він у способі вибору королів. Тому раз в Соймі так відізвався: "Польща чимраз більше хилиться до упадку. Головною причиною є спосіб вибору королів. Тому змінить его, бо в противнім разі Польща дістанеся під московське, німецьке та австрійське ярмо" І дійсно по сто одинадцять роках ті слова сповнилися дословно. Є се дуже виразна віщба, бо вказує, що Польшу розберуть три держави, Росія, Пруси і Австрія.

Віщовані Івана Собеского.

Король Іван Собеский, котрий виратував Віденський турецький напад, був не лише хоробрим воїздом, але прочував неначе віщим духом будучність. — 1688 р. сказав Собеский до сенаторів ті памятні слова: "Вид наших народ дивує цілий світ. Дивує ся християнство, дивує ся світ поганський,

словом всі народи. Природа обдарувала всі створіння самозаховавчим інстинктом. Ми лише одні звертаємо оружіє против себе: маємо якесь неэрозуміле вдоволене, шкодити нам самим. Та сумний конець чекає нас за те. Покоління наші будуть дивувати ся, що ми, які виратували цілий сьвіт християнський від Турків, самі в своїй державі не можемо зробити ладу“.

Станислав Лещинський заповідав також нераз упадок Польщі. Наведено тут лиш одно його речене: “Ми вже стоїмо над пропастю, а ще думаємо, що наш устрій є найліпший. Не хочемо навіть припустити, що підемо у ярмо сусідних держав, коли не поправимо ся“.

Пророцтво о Росії.

Один побожний пустинник віщує так о будучності Росії: “Нещасна країно, над котрою вже віддавна тяжить ярмо неволі і темноти! І для тебе засьвітить колись сонце волі, але наперед потече струями кров. Бог покарає тебе за кроваві слізи всіх народів, котрі ти закріпостила. Упаде престол царів, а кати не будуть вже знущати ся над бідним народом. Тисячі нещасних вигнанців поверне з Сибіру у свою рідну країну. Росіє! Ти упадеш нечайно на науку інших держав“.

СПЛЯЧЕ ВІЙСКО В ГОРІ БЛЯНІК В ЧЕХАХ.

Гора Блянік має для Чехів велике значінє, бо там після переказу спить ческе військо, котре колись збудить ся, щоби бороти ся о ческу свободу. Подаємо тут народний переказ о тім війську: Що року певної ночі виходить з гори військо на вправ-

ву, по котрій вертає назад до гори. Входу не може ніхто знайти. Кілька кільометрів від тої гори є село, в котрім мешкав один старий коваль. Коли він раз сидів перед своєю кузнею, надійхав якийсь жовнір. Коваль був старий чоловік і бачив ріжні мундури жовнірів, але такого ще не бачив. Коли жовнір зсів з коня, коваль запитав ся его, чого він бажає. Жовнір відповів, що має до коваля одну просьбу, а іменно, чиби не міг зробити кількасот цвяхів, аале найпізнійше за тиждень, а кілько буде належати ся за се, то він заплатить. Коваль згодив ся на се і запитав ся де має прийти по гроші. Жовнір сказав, що сам тут прийде за тиждень, а для більшої певності дав єму 1 зол. завдатку. Коли жовнір відіхав, коваль пішов до міста по метало. По дорозі випитував ся, чи де в околиці стоять кіннота, але всюди заперечувано єму. По тижни цвяхи були вже готові. Небавом приїхав жовнір, всипав цвяхи в мішок і поїхав, а за ним коваль. Не їхали дорогою але полем. Вкінци опинились перед однокою горою. Жовнір зіскочив з коня і те саме зробив коваль. Відтак сказав жовнір до него: "Слухай, ми відпочиваємо в тій горі. Ти нам підкуєш коні, але остерігаю тебе, щобись під час роботи на скажав ані одного слова, бо в противнім разі не вийдеш звідси живий". По тих словах запровадив єго до нутра гори. Коваль опинив ся в великій печері. По боках стояли коні з жовнірами, а в середині стояли два столи. На однім лежав в збруї лицар. Єго борода дула два рази обвинена о стіл. При другім горіла воскова съвічка. а якийсь молодець в мундуру записував щось в якійсь книжці.

Жовнір підніс одному коневі ногу, а коваль віддирав старі підкови і підкував коні. Вже три дні

працював тут, але мимо того не хотіло ся єму йти ані спати. Коли вже прибивав поспільному коневи підкови зігнув ся єму п'ях і він закликав: "го, го", але зараз замовчав. На ті слова зірвав ся молодець і запитав ся: "Чи вже час?" — "Ні!" — відповів Жовнір. Міжтим коваль скінчив свою роботу. Жовнір випровадив его і сказав: "Маєш щастє, гось більше не говорив. Слухай, що я тобі скажу. Лицар котрий лежав на столі є нашим вождом. Коли єму борода обвине ся три рази о стіл, то він тоді вийде і поведе нас до бою за віру християнську. Той, що писав при столі є ад'ютант. Коли ти кликав "го, го", він запитав ся мене, чи вже час виходити нам з тої печери. Ми тут відпочиваємо ще від чаєв Жижки".

По тих словах взяв мішок, запхав в него съміте і виніс на двір. Коваль вийшов за ним і просив о заплату. В відповідь показав сей на мішок і сказав: "Маєш тут досить грошей, які вистарчать для тебе і твоїх дітей". По тих словах сchez в отворі. Коваль думаючи, що его ошукано, вхопив зі злостю за мішок, щоби викинути съміте, але не міг єщо підняти. Заглянув в середину і на велике вдивоване побачив золоті гроши. Упав на коліна та в горячій молитві подякував Богови за ті скарби. Відтак взяв часть грошей на коня а решту закопав в земли. Коли приїхав до дому і висипав гроши, жінка дуже утішила ся і казала єму їхати по решту грошей. Коваль купив собі кілька моргів поля, поставив нову хату, а решта дав на церкву і на убогих". А війско ще спить!... Коли ж оно встане в обороні съятої правди?

ПРОРОЦТВО ПРО МОНАХА.

Між християнами в Туреччині є загальна думка, що Турки лиш до часу лишать ся в Європі, що колись вернуть до Азії. Навіть самі Турки суть о тім переконані і тому богато з них каже хоронити себе на всхідній частині Царогороду, де вже є Азія. Є також в Туреччині переказ, що коли Турки впали до церкви св. Софії, священик відправив тоді при вівтари Службу Божу. На крик присутніх священик перервав Службу Божу і повільним кроком ішов до закристиї. Турки кинулись за ним і вже підняли свої мечі, щоби відрубати йому голову. Нараз в стіні зробив ся отвір і сейчас запав ся за священиком. Християни вірють, що священик жив і съпіває в мурах псальми і що коли Турки заберуться до Азії мури знова відчиняться і докінчить при віdbудованім вівтари перервану Службу Божу. Нема найменьшого сумніву, що Турки примушенні іншими державами заберуться з Європи. Тоді настане для християн, що мешкають в Туреччині,— красша доля.

ПЕРЕКАЗИ О СПЛЯЧИХ ГЕРОЯХ І ЛИЦАРЯХ.

ріжних народів а передовсім Славян.

Майже всі народи мають перекази о славних лицарях, котрі спочивають в горах і скалах, очікуючи хвилі, коли знова встануть. Один письменник написав о тім велику книжку, з котрої подаємо тут кілька уступів.

Після народного повіря, спить король Франків, Кароль Великий в горі Оденберг, в котрої що сім літ виходить на світ. В воздусі розлягає ся гук бу-

бнів, і ржає і тупіт кончий. Кароль Великий спішить з своєю дружиною до потока Глісгорн. Там поїТЬ коні і відтак вертає назад до своєї печери. В певні дни отворяють ся зачаровані гори і тоді люди можуть бачити старця з довгою бородою і в корону цісарською на голові. Коли борода обвине ся три рази довкола стола, на котрім спить, тоді збудить ся разом зі своєю дружиною та поведе її до бою.

Подібний переказ повтаряє народ німецькій о цісарі Фридриху Барбаросі (Рудобородим). Він має спати в горі Кифгайзер, в краю Турингії. Там в підземній печері сидить цісар серед лицарів при окружлім, камянім столі. Борода його вже два рази обвинула ся довкола стола. Недалеко стоять при жолобах розпутані коні. Стіни печери сияють золотом і дорогими каменями.

Одного разу прийшов до печери якийсь малий пастух. Цісар Фридрих запитав ся его: "Літають ще круки над скалою?" Одержанівши притакуючу відповідь, — сказав ще сто літ мусить сепати. — Круки, о яких питав ся цісар, означають незгоду.

В Англії є переказ о сплачім королю Артусі, котрий завзято боронив Англію перед Англьосасами.

Зі Славян мають перекази отсі народа:

Русини, про Вернигору, про котрого висше ми писали: даліше про князя Ігоря, котрий воював з Половцями про княгиню св. Ольгу, котра приняла в Царогороді св. хрещене, про князя Святослава, а передівсім перекази з часів козацьких, про Хмельницького, котрий перед смертию мав вбити в скалу свій меч і так сказав: "Коли той меч вийде зі скали, то Козаки знов будуть вільні".

Поляки мають много переказів, приміром про Болеслава Хороброго, про св. Фльорияна, про сяндомирських мучеників, про королеву Ядвіху, про корону польську в Татрах, про Кракуса і Ванду і много інших переказів предсказуючих упадок Польщі.

Чехи мають крім висше згаданих переказів також переказ про славного воївоника Жижку, котрий мав встati з глубокого сну і прогнати з Чех Німців. Се має статись за кількасот літ.

Литовці мають гарний переказ про князя Віаогва і Гедиміна то інші.

Моравяни вірять, що їх великий князь Свято-полк встане і виборить їм самостійність.

Серби мають переказ про лицаря Марка, котрий спить в горах балканський, збудить ся, щоби увільнити Сербів від ворогів, передівсім Турків.

Чорногорці вірять, що основатель їх князівства (тепер королівства) Іво Черноевич спить в одній горі, але колись встане на поміч свому народові.

Росияни мають дуже богато переказів, котрих ту нам годі вичислити. Найважніший переказ є про розбійника Стенька Разіна, що спить в скалі над рікою Волгою. Він стереже свої скарби і страшно мучить ся, бо зевля за тяжкі гріхи не хоче его приняти. Одного разу мав сказати до якогось чоловіка так: "Земля не хоче мене приняти через мої гріхи. через них я є проклятий і мушу терпіти страшні муки. За сто літ, коли люди будуть дуже грішити, я верну на землю і ще більше буду рабувати та убивати людей".

КОНЕЦЬ.

